

Жамоздзік М.Д., Пятручык Д.Д.
БЕЛАРУСКАЯ МОВА Ў КАМУНІКАЦЫІ СТАМАТОЛАГА З ПАЦЫЕНТАМ:
РЭАЛЬНАСЦЬ І ПЕРСПЕКТЫВЫ

Навуковы кіраўнік: канд. філал. навук, дац. Носік А.А.

Кафедра беларускай і рускай моў

Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт, г. Мінск

Выкарыстанне беларускай мовы ў прафесійнай камунікацыі стаматолага з'яўляецца адной з умоў забеспячэння поўнафункцыянальнасці нацыянальнай мовы і ўзаемнай гарантыяй грамадзянскіх правоў абодвух камунікантаў.

Мэтай працы з'яўляецца вылучэнне ключавых праблем, якія ўзнікаюць у працэсе ўзаемадзеяння ўрача і пацыента. Пастаўленая мэта вымагае вырашэння наступных задач: аналізу уплыву мовы камунікацыі на вынік лячэння; пошуку шляхоў удасканалення беларускамоўнай камунікацыі ў стаматалагічных клініках і стварэння неабходных умоў для пераадолення моўна-псіхалагічнага бар'ера.

Стаматалогія сёння – гэта не толькі інавацыйныя распрацоўкі і перадавыя матэрыялы, але і атмасфера даверу з чалавекам, да якога звяртаюцца па дапамогу. Добра арганізаваная камунікацыя адыгрывае немалаважную ролю ў дасягненні паспяховага лячэння, паколькі дапамагае зменшыць неспакой і ў канчатковым выніку павысіць давер пацыента. На жаль, у рэальнай клінічнай практыцы нярэдкамі з'яўляюцца выпадкі, калі ўзаемадзеянне паміж урачом і пацыентам аказваецца не самым простым. Сітуацыі непаразумення могуць быць выкліканы выкарыстаннем спецыялізаванай тэрміналогіі, недахопам часу на тлумачэнне будучых працэдур або проста адсутнасцю навыкаў вядзення спагадлівай размовы.

Выкарыстанне беларускай мовы ў стаматалогіі, як і ў іншых галінах медыцыны, мае шэраг праблем і выклікаў і адначасова адкрывае пэўныя перспектывы. Праблемы:

1. Недахоп спецыялізаванай тэрміналогіі. У беларускай мове не заўсёды існуюць усталяваныя і агульнапрынятыя тэрміны для апісання сучасных медыцынскіх тэхналогій, захворванняў, прэпаратаў і працэдур.

2. Недахоп навучальных матэрыялаў і літаратуры па медыцыне (падручнікаў, даведнікаў, навуковых артыкулаў), выдадзеных на беларускай мове.

3. Недастатковае выкарыстанне ў медыцынскіх установах. У большасці медыцынскіх устаноў Беларусі асноўнай мовай дакументазвароту і зносін з пацыентамі застаецца руская, а беларуская мова выкарыстоўваецца параўнальна радзей.

4. Недастатковая беларускамоўная падрыхтоўка медыцынскіх кадраў. Не ўсе медыцынскія работнікі валодаюць беларускай мовай на ўзроўні, які дазваляе свабодна выкарыстоўваць яе ў прафесійнай дзейнасці.

Перспектывы:

1. Апрацацыя вузкаспецыяльных тэрмінаў. Ужыванне стаматалагічных тэрмінаў ў рэальных умовах павысіць іх жыццяздольнасць і навуковую вартасць.

2. Актывізацыя ўвагі спецыялістаў да стварэння падручнікаў і дапаможнікаў на беларускай мове для студэнтаў стаматалагічных спецыяльнасцей па абраных профілях.

3. Павышэнне беларускамоўнай публікацыйнай актыўнасці прафесарска-выкладчыцкага саставу і студэнтаў.

4. Напісанне кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый па стаматалагічных тэмах на беларускай мове.

Такім чынам, авалоданне нацыянальнай стаматалагічнай тэрміналогіяй і паясненне медыцынскіх маніпуляцый па-беларуску, адказы на пытанні і падтрыманне размовы з беларускамоўным пацыентам на зручнай для яго мове дазваляць знізіць трывожнасць і зменшыць страх перад правядзеннем стаматалагічнага лячэння.